

Lokale Inclusieagenda Zevenaar

Iedereen doet ertoe en is van waarde

2025 - 2026

Status: concept | versie: 2.5 | Datum 27 oktober 2025

INLEIDING

Een zelfstandig en zinvol leven. Met gelijke kansen voor iedereen. Voor je ligt de lokale inclusieagenda van gemeente Zevenaar. Wij vinden het belangrijk dat iedereen mee kan doen in onze gemeente. Inclusie betekent voor ons:

Een samenleving waarin iedereen mee kan doen. Ook als je een beperking hebt of een andere achtergrond of situatie.

We volgen hiermee het VN-verdrag handicap (2016). Daarin staat dat mensen met een beperking net als iedereen mee moeten kunnen doen in de samenleving. Als gemeente zijn we vanuit dit VN-verdrag ook verplicht een Lokale Inclusie Agenda te hebben en uit te voeren.

Hieronder een aantal voorbeelden uit onze gemeente die het belang van inclusief beleid laten zien (uit: Visie op sociaal domein, 2024):

- 23% van de inwoners krijgt hulp bij meedoen of terugkeren naar werk;
- 17,7% van de jongeren ontvangt jeugdhulp;

- 10% van de inwoners heeft moeite met basisvaardigheden, zoals lezen en schrijven;
- 44,2% van de inwoners voelt zich wel eens eenzaam.

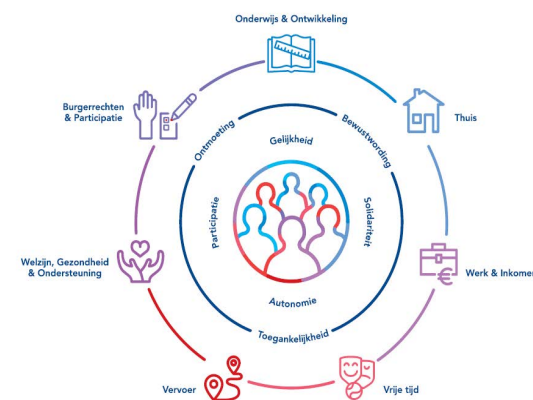
Daarom is inclusie onderdeel van ons dagelijkse werk. In onze visie op het sociaal domein (2024) staat:

‘We werken aan de mogelijkheden om een eigen, zelfstandig en betekenisvol leven te leiden. Dit vanuit een stabiele (financiële) basis en met gelijke kansen voor iedereen.’ Toch kunnen we nog veel verbeteren. Voordat we hiermee aan de slag gaan is het belangrijk om een beeld te hebben van wat we al doen. Daarom hebben we aan de hand van leefgebieden van onze inwoners, volgens de indeling van de VNG, een inventarisatie gedaan. We hebben hierbij bewust geen doelgroepen opgenomen, omdat we niemand willen uitsluiten.

Deze lokale inclusieagenda voor 2025-2026 is een eerste meting. Het laat zien waar we nu staan, maar ook waar ruimte is voor verbetering. Samen met partners halen we komend jaar op wat de

behoeftes van onze inwoners zijn. Omdat inclusie blijvend aandacht verdient, komt er in 2026 na de start van een nieuw college een vervolg in de vorm van een lokale inclusieagenda 2026-2030.

Wanneer we in deze agenda spreken over partners, dan bedoelen we alle partners waar we als gemeente Zevenaar mee samenwerken. In een aantal opgehaalde punten worden voorbeelden hiervan genoemd. Helaas was het gezien de beperkte ruimte in deze lokale inclusieagenda niet mogelijk om van elke samenwerking een voorbeeld op te nemen.

INHOUDSOPGAVE

Thema 1 (Digitaal) toegankelijke informatie.....	4
Thema 2 Onderwijs & Ontwikkeling.....	7
Thema 3 Thuis & gebouwen.....	10
Thema 4 Werk en Inkomen.....	13
Thema 5 Vrije Tijd.....	16
Thema 6 Vervoer en Openbare Ruimtes.....	19
Thema 7 Welzijn, gezondheid & ondersteuning.....	22
Inclusie doe je niet alleen.....	25

THEMA 1

(Digitaal) toegankelijke informatie

Steeds meer inwoners willen zelf informatie opzoeken en dingen online regelen. Daarom hebben we onze digitale dienstverlening uitgebreid. We vinden het belangrijk dat iedereen onze informatie goed kan begrijpen. Want de gemeente is er voor alle inwoners.

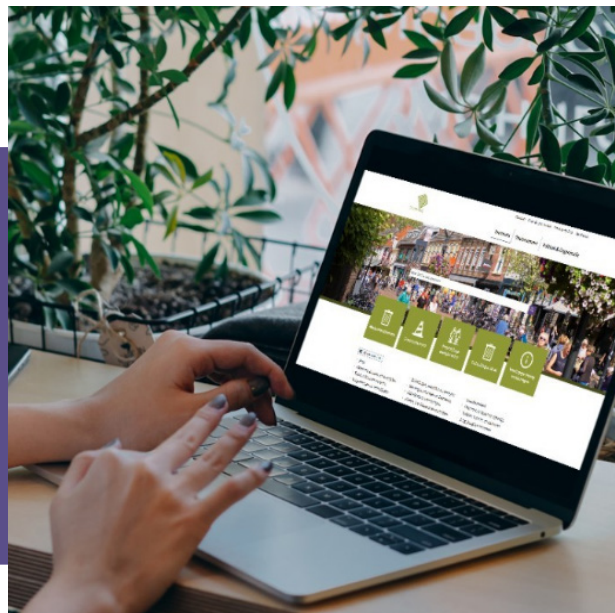
Voor sommige mensen is het lastig om online zaken te regelen met de gemeente. Soms lukt het zelfs helemaal niet. Daarom werken we samen met organisaties zoals Caleidoz en het Informatiepunt Digitale Overheid. Zij helpen inwoners die hulp nodig hebben.

We denken aan mensen die moeite hebben met lezen en schrijven. In onze gemeente is 1 op de 10 volwassenen laaggeletterd. Dat is meer dan in de rest van de regio Midden-Gelderland (7%).

Ook wonen hier mensen uit andere landen die nog Nederlands leren. We helpen hen bijvoorbeeld met taallessen.

Ons motto is: **online als het kan, persoonlijk als het nodig is.**

We zorgen ook dat onze teksten duidelijk zijn. Op onze website gebruiken we begrijpelijke taal. Ook verbeteren we onze brieven en andere documenten.

Laptop met op het scherm de website van gemeente Zevenaar

THEMA 1

Dit doen we al

- Omdat we het belangrijk vinden om dicht bij de inwoner te staan kiezen we er bewust voor om zo inclusief mogelijk te communiceren. Zo hebben we ervoor gekozen om onze (digitale) communicatie in de je-vorm te schrijven. Ook schrijven we onze inwoner genderneutraal aan.
- Om bewustwording te vergroten, volgen alle nieuwe medewerkers e-learnings over digitale toegankelijkheid en inclusie. We geven hen een schrijfwijzer en checklist voor heldere taal. We bieden ook cursussen aan waarin zij leren duidelijk te schrijven.
- We zijn continu bezig met het verbeteren van onze sites en apps op toegankelijkheid. We maken digitale documenten toegankelijk als ze naar veel inwoners gaan of veel impact hebben. Ook doen we dat als het belangrijk is dat iedereen de informatie goed begrijpt. We werken hiervoor samen met een gespecialiseerd bureau.
- In ons nieuwe inkoopbeleid hebben we inclusie opgenomen. We vinden gelijkheid, duidelijkheid, toegankelijkheid en zelfstandigheid belangrijk. We vragen dit ook van bedrijven die voor ons werken. Zij moeten producten of diensten leveren die voor iedereen toegankelijk zijn.
- We bieden Teletolk aan voor mensen die doof, slechthorend of moeilijk verstaanbaar zijn. Zij kunnen bellen met gebaren of tekst.
- In verschillende teams werken collega's naast hun eigen werk ook als schrijfcoach. Zij herschrijven brieven in begrijpelijke taal. We zetten in op taalniveau B1. Dit taalniveau is voor de meeste mensen duidelijk en begrijpelijk. Zo zorgen we dat onze communicatie voor een zo groot mogelijke groep begrijpelijk is.
- We werken samen met het Liemers Taalhuis om inwoners te helpen met taal en digitale vaardigheden. We geven voorlichting aan scholen, kinderopvang en huisartsen. Hiermee kunnen we eerder problemen bij inwoners herkennen en kunnen mensen met lage basisvaardigheden sneller doorverwezen worden.
- De stichting Lezen & Schrijven zet zich ervoor in dat iedereen kan lezen, schrijven, rekenen en omgaan met een computer of smartphone. Samen verzorgen we sinds 2024 trainingen voor medewerkers van de gemeente. Ze leren hoe ze laag-geletterdheid kunnen herkennen en hoe ze mensen kunnen doorverwijzen.
- Met de formulierenbrigade helpt onze partner Caleidoz inwoners gratis met het invullen van formulieren. Ze werken hiervoor met opgeleide vrijwilligers.

THEMA 1

Dit gaan we nog doen

- We gaan nog meer brieven en documenten in standaard sjablonen vormgeven. Zo zijn deze documenten standaard geschikt voor voorleesapparatuur, makkelijker leesbaar voor mensen met moeite met lezen en begrijpen van teksten en hierdoor toegankelijker.
- Onze schrijfcoaches herschrijven elk jaar een aantal brieven. Dat blijven ze doen. We onderzoeken of een AI-tool medewerkers hierbij kan helpen.
- We geven inclusie blijvend aandacht binnen de hele organisatie. Iedereen is binnen zijn werk verantwoordelijk voor inclusie.
- Consulenten gebruiken de gratis tool Taalmeter bij het eerste gesprek. Zo kunnen zij problemen sneller herkennen. Ze verwijzen inwoners dan direct door voor hulp.
- We gaan samen met Liemers Taalhuis Taalmeterdagen organiseren voor mensen met Nederlands als eerste taal, om binnen deze groep beter hulp te kunnen bieden bij (digi) taalvragen. Bij een aantal andere gemeenten heeft dit al mooie resultaten opgeleverd.
- Wens is om bij iedere aanbesteding een inclusie weegfactor toe te voegen die past bij de dienst/het product. Dit moet dan in overleg tussen inkoop en de toekomstige inclusiemedewerker.

THEMA 2

Onderwijs & ontwikkeling

Toegankelijk onderwijs en ontwikkeling zijn belangrijk. Zo kan iedereen meedoen in de samenleving. In Zevenaar willen we dat alle inwoners zich kunnen ontwikkelen. Iedereen moet de kans krijgen om te leren en te groeien. Dat begint al op jonge leeftijd, op school en in de buurt.

In de gemeente Zevenaar willen wij alle kinderen optimale ontwikkelkansen bieden, ongeacht het gezin of de buurt waarin ze opgroeien. Het is voor henzelf en voor de samenleving van groot belang dat kinderen gelijke kansen krijgen en hun talenten kunnen ontwikkelen. Doelstellingen en activiteiten nemen we op in het onderwijskansenbeleid.

Basisschool gemeente Zevenaar

Leren stopt niet na school. Ook volwassenen moeten kunnen blijven leren en zich ontwikkelen. Daarom steunen we projecten voor taal, digitale vaardigheden, werkervaring en programma 'leven lang leren'. Zo bouwen we samen aan een sterke, inclusieve samenleving.

THEMA 2

Dit doen we al

- De gemeente maakt afspraken met de samenwerkingsverbanden voor passend onderwijs. Deze afspraken gaan over ondersteuning van leerlingen en het gezin.

Om het aantal thuiszitters te verminderen, werken we met het Thuiszitterspact en het Regionaal Bureau Leerlingzaken (per 01-01-2026 gaat dit onder de naam het doorstroompunt verder). We helpen kinderen die thuiszitten snel terug naar school. We helpen ook jongeren die lang thuiszitten of geen diploma hebben. Samen zoeken we een passende plek voor onderwijs of dagbesteding.

- Het programma 'Kansrijke Start helpt ouders in kwetsbare situaties. De eerste 1000 dagen van een kind zijn erg belangrijk. We willen ouders in deze periode goed ondersteunen. Dit doen we samen met de jeugdgezondheidszorg van de GGD en andere partijen zoals Humanitas. Samen maken we afspraken over signaleren, doorverwijzen en begeleiden van gezinnen.
- LOGO 3000 helpt peuters en kleuters om meer woorden te leren. Leerkrachten en ouders gebruiken leuke materialen en spelletjes om de taal te oefenen. Dit zorgt ervoor dat alle kinderen met een goede basis kunnen beginnen aan de basisschool.
- Het mag niet uitmaken in welke omgeving je opgroeit. Elk kind krijgt dezelfde onderwijskansen. Binnen het

onderwijskansenbeleid ondersteunt de gemeente activiteiten waarbij kinderen extra worden ondersteund in de taalontwikkeling en het leren lezen. Deze activiteiten vinden plaats in de kinderopvang, op school of thuis.

- De scholen in Zevenaar bieden activiteiten om de overgang van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs makkelijker te maken, zeker voor risicoleerlingen.
- Binnen het onderwijskansen beleidsplan hebben we met het onderwijs en andere partijen afspraken over ondersteuning van onderwijs aan nieuwkomerskinderen gemaakt. Doel is dat de kinderen de Nederlandse taal goed leren en binnen kleine groepen de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben.
- We ondersteunen gezinnen met weinig geld bij schoolkosten. Zo verkleinen we kansenongelijkheid. Dit doen wij met een regeling bijzondere bijstand.

THEMA 2

- Brugfunctionarissen in het basisonderwijs signaleren armoede bij leerlingen. Ze koppelen hulp aan gezinnen via fondsen en regelingen. We geven ook fietsen, laptops en schoolspullen aan wie dat nodig heeft.
- We geven subsidie voor de Zomerschool waardoor die gratis wordt aangeboden. De zomerschool is voor kinderen die extra taalsteun nodig hebben. Het doel is dat de kinderen in het nieuwe schooljaar makkelijker meekomen.
- Wanneer de situatie van de leerling erom vraagt, regelen we leerlingenvervoer en/of vergoeden we het zelfstandig leren reizen naar school. Dat doen we bijvoorbeeld met maatjesprojecten. Hiermee zorgen we ervoor dat zoveel mogelijk kinderen naar school kunnen. Dit doen we (onder voorwaarden) ook voor taalklassen en buitenschoolse opvang.
- In onze regio biedt Prago educatietrajecten aan voor zeer moeilijk lerenden en mensen met een verstandelijke beperking. Dit wordt betaald uit rijksmiddelen die wij ontvangen. Prago heeft in Zevenaar een leslocatie voor inwoners van de Liemers.
- De jongerenwerkers van Caleidoz zijn wekelijks op de locaties van het Liemers College om jongeren te helpen, voor te lichten en goede raad en advies te geven. Ook adviseren en begeleiden ze jonge mantelzorgers bij vragen en problemen.

Dit gaan we nog doen

- In het overleg van de Lokale Educatieve Agenda Jeugd praten de gemeente en de scholen samen over hoe ze kunnen helpen om verschillende groepen jongeren beter met elkaar te laten samenleven en te voorkomen dat groepen apart van elkaar opgroeien.
- We gaan onderzoeken of we passende kinderopvang voor alle kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar kunnen opzetten. Dit doen we samen met de kinderopvangorganisaties en de zorginstellingen in de gemeente.
- We gaan een aantal scholen in de gemeente nieuw bouwen, ter vervanging of ter uitbreiding. De oude gebouwen zijn gebouwd in de tijd dat toegankelijkheid nog niet in de ontwerpfase was meegenomen. In de nieuwe gebouwen wordt dit wel toegepast.

THEMA 3

Thuis & gebouwen

Iedereen wil graag veilig en prettig wonen. De gemeente Zevenaar helpt inwoners om zo lang mogelijk thuis te blijven wonen. We letten extra op mensen met een beperking en op mantelzorgers.

We zorgen voor woningen die passen bij wat mensen nodig hebben. Soms zijn aanpassingen nodig, zoals een traplift of een drempelvrije ingang. We bieden ook verschillende soorten woningen aan die goed toegankelijk zijn.

Daarnaast geven we hulp aan mensen die zorg of ondersteuning thuis nodig hebben. We kijken samen wat iemand nodig heeft en bieden maatwerk. Ook mantelzorgers krijgen ondersteuning, zodat zij hun zorg goed kunnen volhouden.

Het thema Thuis gaat dus over meer dan alleen wonen. Het gaat ook over veiligheid, zelfstandigheid en goede ondersteuning.

Pleegouders spelen een onmisbare rol in het bieden van een veilig en liefdevol thuis aan kinderen die dat tijdelijk nodig hebben. Om hen te bedanken bracht wethouder Stef Bijl een bezoekjes aan hen.

THEMA 3

Dit doen we al

- We werken via het programma 'Integraal Gebiedsgericht Werken' aan een veilige, duurzame en inclusieve leefomgeving. We willen dat iedereen prettig woont in onze gemeente. We bouwen aan dorpen en wijken waar mensen samenleven en naar elkaar omkijken. In onze woonzorgvisie staat dat we dit samen met inwoners en partners doen.
- We hebben een abonnement op Bureau Ongehindert en hierbij al onze gebouwen laten toetsen op toegankelijkheid. Deze voldoen allemaal aan de landelijke richtlijnen voor toegankelijkheid (niveau brons).
- We bieden samen met zorgorganisaties en woningcorporaties het programma Housing First aan.
- We geven langdurig dakloze mensen eerst een woning en daarna passende begeleiding. Zo helpen we hen bij herstel en mentale gezondheid.
- We bieden regelingen aan voor aanpassingen aan woningen. Hierdoor kunnen mensen langer zelfstandig blijven wonen.
- We doen mee aan een landelijke regeling van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting. Inwoners kunnen een lening krijgen om hun woning levensloopbestendig en duurzamer te maken
- We werken samen met huisartsen, praktijkondersteuners en andere zorgpartners. We stemmen medische, sociale en praktische hulp goed op elkaar af. Zo helpen we inwoners beter thuis te functioneren.
- Mantelzorg is een belangrijk onderwerp binnen inclusie. Om mantelzorgers te ondersteunen, organiseert Caleidoz spreekuren en bijeenkomsten voor mantelzorgers.
- Ook geven ze op scholen en bij organisaties informatie over jonge mantelzorgers. Daarnaast krijgen Mantelzorgers jaarlijks het mantelzorgcompliment. Samen met GGNet bieden we extra hulp voor jonge mantelzorgers met ouders met psychische kwetsbaarheid.
- We werken samen met woningcorporaties en projectontwikkelaars om woningen geschikt te maken en te houden voor bewoners zoals ouderen of mensen met een beperking. Ook hebben we het vergunningenproces voor een mantelzorgwoning op eigen terrein eenvoudiger gemaakt.
- We werken samen met partners die betalingsproblemen vroeg signaleren. Zo kunnen we inwoners op tijd helpen met schulden. Met woningcorporaties voeren we het 'Laatste Kans Beleid' uit. Hiermee voorkomen we dat mensen hun huurwoning verliezen.

THEMA 3

- We steunen initiatieven die mensen in de wijk met elkaar verbinden met 'Zevenaar Doet'. Hierbij ontvangen inwoners waardebonnen die ze kunnen gebruiken voor activiteiten in hun buurt.
- We bouwen inclusief. Denk aan een combinatie van koop én huur, maar bijvoorbeeld ook levensloopbestendige woningen.

Zo is pas de bouw gestart van nieuwbouwproject 'de Coullisse' waar op de plek van de oude basisschool De Steenuil in het voorjaar van 2026 20 levensloopbestendige appartementen (koop en huur) komen.

Dit gaan we nog doen

- We gaan nieuwe technologie zoals smart home en apps onder de aandacht brengen van zorgpartners, inwoners en organisaties. Hierbij kun je denken aan Leefsamen, Zlimthuis en/of Kruiswerk. Dit doen we zodat inwoners veiliger en zelfstandiger thuis kunnen blijven wonen.
- We combineren woningaanpassingen met sociale hulp, zoals in de pilot 7Waerdig. Hiermee stimuleren we de zelfredzaamheid.
- We breiden onze ondersteuning bij digitale vaardigheden en zelfstandig wonen uit.
- We stimuleren binnen onze taken het ontwikkelen van zorginnovaties zodat zorg efficiënter en flexibeler wordt voor inwoners.
- We stimuleren innovatieve woonvormen en flexibele woonoplossingen voor kwetsbare groepen.
- We breiden de ondersteuning van onze mantelzorg uit:
 - Verbeteren van samenwerking tussen zorgaanbieders en woningcorporaties.
 - Meer mogelijkheden creëren voor de inzet van respijtzorg.

Werk & inkomen

De gemeente Zevenaar wil dat iedereen mee kan doen op de arbeidsmarkt.

We werken samen met werkgevers, scholen en organisaties om kansen te creëren voor iedereen, ongeacht achtergrond of beperking. We richten ons op vier belangrijke onderdelen.

Ten eerste zorgen we voor werkgelegenheid voor iedereen, door bedrijven te stimuleren om mensen met verschillende achtergronden of beperkingen aan te nemen.

Ten tweede helpen we mensen die al langere tijd zonder werk zitten met re-integratie, zodat zij stap voor stap weer aan het werk kunnen.

Ten derde bieden we via RSD de Liemers maatwerk op de werkvloer voor mensen met een kwetsbare positie, zodat zij goed kunnen blijven functioneren.

Tot slot pakken we armoede aan door inwoners op tijd te helpen met geldzaken, advies te geven en schulden te voorkomen. Zo bouwen we samen aan een samenleving waarin iedereen mee kan doen en werk en inkomen voor iedereen bereikbaar zijn.

Dit doen we al

- We hebben een diversiteitsbeleid. We vinden een divers team belangrijk. Dit geldt bij het aannemen van nieuwe collega's én in de samenwerking op de werkvloer. We zorgen voor een veilige werkomgeving, zowel fysiek als mentaal. Vertrouwenspersonen helpen hierbij.
- De gemeente en de Regionale Sociale Dienst (RSD) werken samen met regionale en lokale partners. Een voorbeeld is Scalabor, een sociaal ontwikkelbedrijf. Zij bieden beschut werk en helpen mensen zich te ontwikkelen. Zo creëren we samen werk voor iedereen.
- Met de training 'objectief werven' zetten we in op oordeelvrij werven. Elke teammanager volgt deze training. Alle medewerkers kunnen de training 'bewustwording van discriminatie' volgen.
- We gebruiken het leer- en ontwikkelnetwerk (LEON) om mensen te ondersteunen. Dit geldt voor langdurig werklozen en mensen met een arbeidsbeperking. De instrumentengids EVA hoort hierbij. Daarin staan hulpmiddelen zoals Individuele Plaatsing en Steun (IPS)-trajecten en activerend werken. Met IPS helpen we mensen met psychische klachten aan betaald werk. Bij activerend werken moedigen we mensen aan om iets terug te doen. Met goede begeleiding vinden steeds meer mensen blijvend werk.
- De RSD zorgt voor gelijkheid bij instroom. Iedereen krijgt dezelfde kans, ook met een beperking. De behoefte bepaalt waar iemand begint in het traject. Voor elke fase zijn meerdere aanbieders met verschillende specialismes. Er is ook aanbod voor mensen met een migratieachtergrond.
- Met ZevenAARDIG helpen we mensen met een Wmo-of, Wlz-indicatie. Dit kan via dagbesteding of een ontwikkeltraject. Iedereen draagt bij aan het doel: iets betekenen voor een ander wat je indicatie ook is, je helpt altijd mee met het doel van ZevenAARDIG: iets betekenen voor een ander.

Rechts: Nicolette Verheij. Lokale ondernemer die met ons samenwerkt aan inclusief werkgeverschap

De RSD biedt verschillende voorzieningen om de stap naar werk te maken. Voorbeelden zijn loonkostensubsidie of een jobcoach. Dit zodat iemand die bijvoorbeeld wat vaker pauze moet hebben, alsnog bij een bedrijf in dienst kan omdat wij deze tijd vergoeden aan de werkgever.

THEMA 4

- We bouwen samen met partners aan een nieuwe arbeidsmarkt infrastructuur. We brengen alle hulp voor werkzoekenden en werkgevers samen op één plek. Iedereen krijgt de benodigde hulp via 1 loket.
- We vullen de Voorzieningenwijzer in met inwoners die schuldhulp krijgen. Hiermee zien zij op welke regelingen en toeslagen ze recht hebben. Ze kunnen deze direct aanvragen. Zo doen ze makkelijker mee in de samenleving.
- We geven subsidie of werken samen met verschillende vrijwilligersorganisaties en kerken, o.a. Voedselbank, Schuldhulpmaatje en het Armoedefonds. Zo helpen we inwoners met hun eerste levensbehoeften.
- We werken met de RSD, bibliotheek, ROC Rijn IJssel, Santé Partners, Caleidoz en andere maatschappelijke partners samen binnen het Liemers Taalhuis om onderliggende (digi)taalproblemen bij inwoners te signaleren en hieraan hulp te bieden.

Dit gaan we nog doen

- We organiseren een training 'intercultureel samenwerken'. Ook komt er een sessie 'diversiteit en inclusie' voor jonge medewerkers.
- We willen activerend werken verder versterken.
- Activerend werken betekent dat we inwoners helpen om actief mee te doen in de samenleving. Soms lukt het mensen niet om zelf werk te vinden. We kijken dan samen wat iemand wél kan en wat nodig is om stappen te zetten. De Wmo helpt bij sociale ontwikkeling, de RSD richt zich op werk. Door beter samen te werken, helpen we inwoners sneller vooruit.

Vrije tijd

Vrije tijd is belangrijk. Het helpt mensen om andere mensen te ontmoeten en nieuwe dingen te leren. De gemeente Zevenaar wil dat iedereen mee kan doen aan sport, cultuur en vrijwilligerswerk. Het maakt niet uit waar je vandaan komt of een beperking hebt.

We zorgen ervoor dat sportlocaties goed bereikbaar en toegankelijk zijn. Ook maken we vrijwilligerswerk open voor iedereen. Culturele activiteiten organiseren we zo dat iedereen zich welkom voelt. We zorgen ook voor meer mogelijkheden voor mensen met een beperking om te ontspannen en mee te doen.

Samen zorgen we voor een gemeente waar vrije tijd voor iedereen belangrijk is.

Marcel en Noortje ontvingen van wethouder Toon Albers een oorkonde voor hun bijzondere sportprestatie tijdens het Liemerse Sportgala 2024.

THEMA 5

Dit doen we al

- We geven subsidie aan verenigingen voor sport, welzijn, kunst en cultuur. Ook steunen we organisaties die sport aanbieden voor mensen met een beperking. We helpen initiatieven die ontmoeting en meedoen vooropzetten.
- Een van de subsidies die we geven is voor 'Doedorp'. Deze stichting organiseerde van oorsprong activiteiten in de zomervakantie voor kinderen die om wat voor reden dan ook niet op vakantie kunnen. Door deelname aan de Gelrepas kunnen ook kinderen waar de financiële middelen niet aanwezig zijn gratis deelnemen.
- Ook dragen we (financieel) bij aan 'Uniek Sporten'. Hier geven we informatie over de mogelijkheden van sporten met een beperking in onze gemeente. Met de sportzoeker kan een inwoner het actuele aanbod doorzoeken. Bij vragen of behoefte aan persoonlijke hulp, staan er sportconsulenten klaar om de inwoner verder op weg te helpen.
- We bieden cultuureducatie aan op basisscholen en middelbare scholen. Dit gebeurt onder andere via het cultuurmenu en begeleiding van het programma Cultuureducatie Met Kwaliteit'(CMK) op de scholen.
- We bieden de Gelrepas aan. Het tegoed kan een inwoner met een laag inkomen gebruiken voor sport en recreatie. We hebben pas een aantal verbeteringen gedaan. Zo is het programma beter afgestemd op de behoefte van onze oudere en minder mobiele inwoner en kan er ook sportkleding mee gekocht worden.
- We maken gebruik van het Sjors Sportief en Creatief-programma om basisschoolkinderen vaak gratis kennis te laten maken met sport en cultuur. De laagdrempeligheid en de mogelijkheid om verschillende activiteiten in de gemeente uit te proberen maken Sjors Sportief en Creatief toegankelijk voor iedereen.
- Bij de revitalisering van Angerlo hebben we een geheel inclusieve speelplek neergezet. Bij de Breuly hebben we naast een rolstoel toegankelijke toilet ervoor gezocht dat inwoners die in een rolstoel zitten ook mee kunnen vissen.

Opening inclusieve speeltuin in Angerlo met wethouder Toon Albers.

THEMA 5

- Via verenigingsadvies worden sportverenigingen geadviseerd hoe ze zo veel mogelijk inwoners in beweging krijgen.
- We zetten buurtsport- en cultuurcoaches, ook wel combinatiefunctionarissen genoemd, in die sporten, bewegen en deelnemen aan cultuur voor iedereen mogelijk maken.
- Ook bij de verkiezingen vinden we toegankelijkheid belangrijk. In het gemeentehuis is een stemmal met audio-ondersteuning aanwezig. Op alle stemlocaties ligt een kandidatenlijst met grote letters. We letten op goede toegankelijkheid van alle stemlocaties.
- Ataro heeft haar sportaccommodaties voorzien van digitale reserverings- en toegangssystemen. Dit heeft geleid tot een lagere drempel voor de verhuur. Ze zien hierdoor een toename van gebruik van zaalhuur door inwoners die het omwille van taalbarrière of cultuur, lastig vinden om te bellen.
- In park Rosorum hebben we twee vispaden aangelegd die voor iedereen toegankelijk zijn en waar ook mindervalide mensen veilig kunnen vissen.

Dit gaan we nog doen

- We breiden het cultuuraanbod uit zodat het beter past bij alle inwoners. Iedereen moet zich welkom voelen bij culturele activiteiten, ongeacht achtergrond of beperking.
- Het verenigingsadvies dat we bij sport hebben, breiden we uit naar andere soorten verenigingen en initiatieven.
- We plaatsen in elke wijk/kern minstens één toegankelijke speelplek. In de Vondellaan staat een beweegtoestel voor ouderen. Dat is zo'n succes dat we dit op meer plekken gaan doen.
- Organisaties buiten onze gemeentelijke organisatie hebben ook een rol als het gaat om inclusie. We gaan vaker samenwerken om onze doelen te bereiken.
- We gaan meer jaren onderhoudsplannen opstellen voor zowel de binnen- als buitensportlocaties in onze gemeente. Toegankelijkheid neemt we hierbij mee.
- Ataro gaat bij de door haar beheerde sportlocaties instructies en borden vervangen en aanvullen door pictogrammen en het kleurgebruik van deze aanpassen op de functie.
- In overleg met visverenigingen gaan we na of er op meer plekken voor iedereen toegankelijke visplekken kunnen worden gerealiseerd.

Vervoer en openbare ruimtes

Iedereen moet zich veilig en zelfstandig kunnen verplaatsen in onze gemeente. Of je nu jong bent of oud, met of zonder beperking, lopend, op de fiets of met het openbaar vervoer: we willen dat iedereen mee kan doen.

Station Zevenaar

De gemeente Zevenaar zorgt voor toegankelijke bushaltes, veilige fietspaden en gebouwen die makkelijk te bereiken zijn. We letten op drempels,

stoepen en veilige oversteekplaatsen. Ook zorgen we dat mensen met een hulpmiddel, zoals een rolstoel of rollator, zich goed kunnen bewegen op straat.

We maken plannen samen met inwoners en organisaties. Zo bouwen we aan een gemeente waar iedereen zich welkom voelt en waar vervoer en openbare plekken voor iedereen toegankelijk zijn.

Het ANWB AutoMaatje is officieel van start gegaan onder begeleiding van wethouder Stef Bijl.

Dit doen we al

- In verschillende wijken en kernen voeren we revitaliseringsprojecten uit. We letten daarbij altijd op toegankelijkheid. We gebruiken verlaagde stoepen voor rolstoelgebruikers en mensen die moeilijk lopen. In Pannerden maakten we een tijdelijke bushalte definitief, omdat die beter toegankelijk was.
- Bij aanleg van nieuwe bushaltes nemen we standaard een aantal toegankelijkheidseisen mee. Zo zijn onze nieuwe bushaltes hoger, langer én voorzien van blinde geleide tegels.
- De buurtbusvereniging Zevenaar vervult een belangrijke rol in het bereikbaar houden van de kleine kernen in onze gemeente. We ondersteunen de vrijwilligers van de buurtbusvereniging doormiddel van een subsidie en zetten in op een structureel overleg met het bestuur van de buurtbusvereniging om knelpunten te bespreken.
- We werken samen met Veilig Verkeer Nederland om leerlingen in groepen 7 en 8 op de basisscholen bewust te maken van het belang van goede verlichting en hen te helpen om veilig deel te nemen aan het verkeer. Dit doen we door het uitvoeren van fietsverlichtingscontroles en het praktisch verkeersexamen.
- Bij onze civielrechtelijke werkzaamheden is ons doel dat iedereen op de plaats van bestemming kan komen. Zo plaatsen we, daar waar nodig, op- en afritten en zijn we terughoudend als het gaat om het plaatsen van obstakels. Denk bijvoorbeeld aan palen of hekjes bij toegang van winkels. Ook plaatsen we waar nodig geleide lijnen voor mensen met een visuele beperking.
- Ons bestaand wegnetwerk wordt elke 2 jaar geïnspecteerd. Verbeterpunten die hierbij geconstateerd worden, pakken we met hoge prioriteit op. Zo zorgen we ervoor dat wegmarkering, maar bijvoorbeeld ook onze stoepen, duidelijk en in goede staat zijn. Dit om zoveel mogelijk gebruikers, ook de kwetsbare groepen deel te kunnen laten nemen aan het verkeer.
- We zetten in op toegankelijkheid in het groen. Zo maken we gebruik van halfverharding zodat een inwoner in een rolstoel of scootmobiel ook door het groen kan in plaats van alleen eromheen.
- Ook plaatsen als een bedrijventerrein behoeven aandacht op toegankelijkheid. Zo hebben we voor 7Poort een routerapport laten opstellen voor veilig wandelen. En is in de Edisonstraat onlangs een snelfietsroute aangelegd.
- We hebben als gemeente een abonnement bij Bureau Ongehinderd. Via het platform kunnen inwoners de toegankelijkheid van gebouwen en parkeerplaatsen nagaan en hun mening hierover geven.

THEMA 6

- We zijn aangesloten bij het Landelijk Keurmerk voor Toegankelijkheid (NLKT). Uit de in 2023 uitgevoerde keuringen is gebleken dat onze publieke gebouwen voldoen aan de toegankelijkheidseisen en hebben we een bronzen keurmerk ontvangen.
- We werken samen met onze partner MEE. Samen helpen we mensen die het lastig vinden om met het openbaar vervoer te reizen. Dit kan om verschillende redenen zijn, zoals angst door autisme, een lichte verstandelijke beperking of hersenletsel. We koppelen deze mensen aan 'OV – ambassadeurs'. Dat zijn mensen die helpen om weer zelfstandig te leren reizen. Zo kunnen zij weer meedoen in de samenleving.
- We bieden deelscootmobielen aan inwoners die hiervoor in aanmerking komen. Zo hebben deze inwoners toegang tot flexibele mobiliteit.
- Via onze Fixi app kunnen inwoners laagdrempelig meldingen doen over de openbare ruimte. Hiermee kunnen we sneller op toegankelijkheid en veiligheid aansturen. Zo voorkomen we dat plekken niet bereikbaar zijn of worden voor inwoners.

Dit gaan we nog doen

- We passen de richtlijnen voor nieuwe (toegankelijke) bushaltes ook op bestaande bushaltes toe.
- Niet in alle wijken zijn trottoirs aangelegd. Hier geven we vanuit het mobiliteitsprogramma prioriteit aan.

Welzijn, gezondheid & ondersteuning

Iedereen moet de zorg en hulp krijgen die nodig is. De gemeente Zevenaar werkt aan toegankelijke zorg voor alle inwoners. Ook mensen met een beperking of psychische klachten krijgen goede hulp. We letten extra op de mentale gezondheid van mensen die kwetsbaar zijn.

Mantelzorgers zijn heel belangrijk. Daarom helpen we hen, zodat zij het volhouden. We luisteren naar wat zij meemaken en geven hulp die bij hen past.

We vinden het belangrijk dat iedereen zich welkom voelt in onze gemeente. Discriminatie op basis van leeftijd, afkomst, seksuele voorkeur of gender pakken we aan. We willen een samenleving waarin iedereen zichzelf mag zijn en mee kan doen.

Buitententoonstelling 'Open over depressiviteit' aan de Transeedijk in Lobith.

Dit doen we al

- We werken samen met ziekenhuis Rijnstate aan het Gezondheidsplein. Hier kunnen patiënten en bezoekers praten met artsen, verpleegkundigen en leefstijlcoaches over hun gezondheid en leefstijl. Als het nodig is, verwijzen zij mensen door naar lokale welzijnsactiviteiten.
- In de regio Zevenaar, Duiven, Westervoort, Doesburg en Montferland bouwen we samen aan een netwerk voor mentale gezondheid. Huisartsen, de ggz en het sociaal domein werken hierin samen om mensen met mentale problemen beter te helpen. Een onderdeel hiervan is de sociale kaart 'Welzijn in mijn Netwerk'. Hier kunnen inwoners makkelijk vinden waar ze met hun vraag terecht kunnen. Dit maakt het aanvragen van zorg en ondersteuning eenvoudiger.
- We werken samen met 'MEE'. MEE biedt cliëntondersteuning aan mensen met een beperking of een chronische ziekte en hun naasten, om hen zo weer grip te geven op hun dagelijks leven. Wanneer een consultant inschat dat een inwoner hiermee geholpen is, wordt MEE ingeschakeld.
- In de wijken en dorpen zijn er plekken waar mensen makkelijk binnen kunnen lopen om anderen te ontmoeten. Deze ontmoetingsplekken zijn open voor iedereen en helpen om mensen met elkaar te verbinden. Een voorbeeld is 'GGZ in de wijk'. We zorgen ervoor dat deze plekken ook goed toegankelijk zijn voor mensen met psychische problemen. Ervaringsdeskundigen van de GGZ nodigen hen actief uit om mee te doen aan activiteiten. Ze begeleiden hen totdat ze zelf kunnen meedoen."
- Samen met Alzheimer Nederland kijken we hoe we onze gemeente vriendelijker kunnen maken voor mensen met dementie. We denken bijvoorbeeld aan het aanpassen van woningen en de buurt, en aan het geven van trainingen aan inwoners en ondernemers over hoe je goed omgaat met dementie. Ook organiseert onze partner Liemosa elke maand het Alzheimer Café in Zevenaar. Daar geven ze informatie over dementie, delen ze tips over bijbehorende onderwerpen en zorgen ze voor gezellige activiteiten.
- Onze partner Caleidoz organiseert in de 'thuis kamers' leuke en leerzame activiteiten voor jong en oud. Dit om te verbinden en te voorkomen dat mensen in een isolement raken. Voor inwoners die niet fysiek hiernaartoe kunnen komen is er ook de mogelijkheid om via een iPad digitale huiskamergesprekken te hebben.
- De campagne 'praat vandaag over morgen' stimuleert ouderen vroegtijdig na te denken over thema's zoals wonen, zorg en gezondheid, met als doel een zelfstandige en actieve levensstijl te behouden.
- Inwoners met lichte hulpvragen, bijvoorbeeld over relaties, opvoeding, geldzaken of werk, kunnen zonder verwijzing gratis hulp krijgen via de sociaal raadslieden of maatschappelijk. Een klein steuntje in de rug helpt vaak al voldoende om weer mee te kunnen doen in de samenleving.

THEMA 7

- We werken samen met welzijnsorganisaties voor activiteiten in de buurt, jongerenwerk, ouderenwerk en lichte hulp. Deze hulp is voor iedereen beschikbaar en veelal gratis. Het doel is dat mensen (weer) mee kunnen doen in de samenleving en (meer) sociale contacten opbouwen.
- We voeren het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) uit door activiteiten te organiseren op het gebied van sport, cultuur, sociale contacten en mentale gezondheid. Deze activiteiten geven lichte ondersteuning aan inwoners, zijn voor iedereen toegankelijk en gratis.

Tijdens coming out day zetten we acties op die de bewustwording van onze inwoners over de acceptatie van de regenboog community bevorderen. Zo hebben we in 2024 op de 4 molens de regenboogvlag laten draaien in de wieken. In 2025 hebben we een video gemaakt met de schutterij waarin we laten zien dat traditie en verandering naast elkaar kunnen bestaan en elkaar versterken.

Dit gaan we nog doen

- We starten met 'Welzijn op recept' zodat huisartsen en andere zorgverleners inwoners met klachten zoals stress, somberheid en eenzaamheid doorverwijzen naar een welzijnscoach die samen met de inwoner op zoek gaat naar passend welzijns- of vrijwilligerswerk.
- We schenken meer aandacht aan de mentale gezondheid van jongeren. Daarbij ligt de nadruk op het voorkomen van mentale problemen door te kijken naar iemand persoonlijke situatie en de omgeving waarin die persoon leeft.
- We willen in iedere wijk en kern tref- en ontmoetingsplekken hebben. Daar we dit nog niet hebben, realiseren we dat de komende jaren.
- We willen meer maatjesprojecten waarbij inwoners een soort buddy kunnen hebben die hen –tijdelijk- ondersteunt en op weg helpt in de samenleving. Een voorbeeld dat er al wel is, is schuldhulpmaatje. Iets dergelijks zouden we graag ook op andere domeinen zien.
- Door de recente landelijke gebeurtenissen brengen we in kaart op welke plekken binnen de gemeente inwoners zich onveilig voelen. Met de uitkomst van dit onderzoek gaan we per situatie op zoek naar oplossingen.

Inclusie doe je niet alleen

Deze lokale inclusieagenda is met veel plezier opgesteld. Tijdens de inventarisatie kwamen we erachter dat we al veel doen. Daar mogen we best trots op zijn!

We hebben ook gezien hoe belangrijk bewustwording is op inclusie. Door bewustwording te borgen en samen met partners op te halen waar kansen en behoeftes liggen, kunnen we stappen zetten. Door toekomstige acties in beeld te hebben en hier continu aandacht voor te hebben, zorgen we dat we vooruitkomen.

Zoals met alle ontwikkelingen is een lokale inclusieagenda nooit af. Heb je een idee dat bijdraagt aan een nog inclusievere gemeente Zevenaar, laat het ons weten.

Neem contact met ons op via info@zevenaar.nl of bel met 0316 595 111.

